

הלכות הדרף היומי

מסכת נזיר

תוכן

- א. האשה שנדררה בנזיר ונטמאת ואחר כך הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף ואין מביאה עולת העוף.....1
- ב. כגון שיצא והזה ושנה וטבל אלא נכנס הוא דעולין לו מן המנין לא נכנס אין עולין לו מן המנין לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא יצא אלא אפילו נכנס עולין לו מן המנין.....1
- ג. הריני נזיר מאה יום ונטמא בתחלת מאה יכול יהא סותר ת"ל והימים הראשונים יפלו ... נטמא בסוף מאה.....3
- ד. מי שנזר נזירות הרבה והשלים את נזירותו ואח"כ בא לארץ ... נזיר בתחלה.....3

דף יט.

א. האשה שנדררה בנזיר ונטמאת ואחר כך הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף ואין מביאה עולת העוף

האשה¹ שנדררה בנזיר ונטמאת בתוך ימי נזירות, ואחר כך שמע בעלה והפר לה, הרי זו מביאה קרבן טומאה².

ב. כגון שיצא והזה ושנה וטבל אלא נכנס הוא דעולין לו מן המנין לא נכנס אין עולין לו מן המנין לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא יצא אלא אפילו נכנס עולין לו מן המנין

כבר התבאר לעיל דף יח. שנזיר³ שנטמא סתר הכל בימים הקודמים שמנה לנזירותו, ומגלה תגלחת טומאה ומביא קרבנות טומאה, אולם מי שנדרר⁴

¹ רמב"ם הלכות נזירות פרק ט הלכה יא

² דין זה לא נמצא מפורש, ואדרבא בגמ' דידן וכן תניא בנזיר [כ"ב א] האשה שנדררה בנזיר ונטמאת ואח"כ הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף ואינה מביאה עולת העוף. אמנם בגמרא שם אומר ואי ס"ד מיגזו גיזו תיתי נמי עולת העוף ע"ש ואנן הא קי"ל מיגזו גיזו וממילא נשמע מינה דחייבת בקרבן טומאה [מל"מ], ומסתימת לשון הרמב"ם מבואר דחייבת בכל קרבן טומאה והיינו גם באשם, וכ"כ התוס' שם. אבל המפרש כתב שם דמאשם פטורה דהאשם הוא כשנכנס הנזיר אח"כ לימי טהרה, אבל היא שבעלה הפר לה א"צ אשם ע"ש. ופשוט הוא דבהתרת חכם פטור מקרבן טומאה כיון שעוקר הנדר מעיקרו. ערוך השולחן העתיד שם סעיף ט

³ רמב"ם הלכות נזירות פרק ו הלכה ג

⁴ רמב"ם הלכות נזירות פרק ו הלכה ה, כפי' הלח"מ ומעשה רקח שם שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נזיר

והוא בבית הקברות על אף שניזירות חלה עליו, גם אם התרו בו שלא יזיר שם אינו מגלה שערך כשיצא משם, ואינו מביא קרבן טומאה וכן אם נטמא שם בבית הקברות באחת מן הטומאות שהנזיר מגלה עליהן⁵, אינו מגלה ואינו מביא קרבן טומאה. שנאמר (שם פסוק ט) וְטִמְאָה רֹאשׁ נְזִירָו וְגִלַּח רֹאשׁוֹ בְּיוֹם טְהֻרָתוֹ וְגו' במי שהיה טהור ונטמא הכתוב מדבר, שיהא טעון העברת שער והבאת ציפורין, ולפטור את הנזיר בקבר.

ולפיכך נזיר שיצא מבית⁶ הקברות ושהה ימים, וחזר ונכנס אין אותן הימים עולין לו⁷, שמכיון שלא טהר בינתיים, הכל טומאה אחת היא אפילו נכנס ויצא כמה פעמים הכל טומאה אחת היא⁸, ואין הימים שבינתיים עולין לו.

אך אם יצא בג' ז' והזה וטבל וטהר, ומנה ימים מניזירותו שמתחיל נזירותו ביום שטבל, וחזר לבית הקברות אינו סותר ימי נזירותו שמנה קודם שחזר ונכנס, ואותן הימים שמנה עולין לו⁹, ואפילו נכנס ביום שמיני שלו הרי השביעי שלו עולה לו מן המנין.

ואם נטמא שם אחר שנכנס באחת מן הטומאות שהנזיר מגלה עליהן, מביא קרבן טומאה, וסותר הימים הקודמין ומגלח תגלחת טומאה¹⁰.

גם אם נכנס ביום השביעי לטהרתו סותר הימים הקודמים, וחוזר ומונה שבעה ימים ומזה אפר פרה אדומה בשלישי ושביעי, ומביא קרבן טומאה, ומגלח תגלחת טומאה¹¹. אך אם נכנס קודם היום השביעי לטהרתו, אינו מגלח ואינו מביא קרבן טומאה על טומאה זו.

⁵ שהרי טומאת בית הקברות עצמה אין הנזיר מגלח עליה וכדתנן בפ"ז דנזיר (דף נ"ד) דגולל ודופק הם מהדברים שאין הנזיר מגלח עליהם. כסף משנה שם.

⁶ רמב"ם שם פרקו הלכה י

⁷ אע"ג שאינו מגלח ואינו מביא קרבן טומאה מכיון שכבר טמא היה מ"מ אינו עולה למנין ימי טהרה.

⁸ פי"ה"מ לרמב"ם פ"ג מ"ה

⁹ לימי טהרתו, שהרי אין טומאת בית הקברות סותרת, כמבואר בפיה"מ ובר"ב שם פ"ג מ"ה, ואף דבכל נזיר הדין כן, קמ"ל הכא דאף דנזיר בבית הקברות אפילו הכי כשחזר ונכנס, אם לא נטמא טומאת נזיר, לא הוה כמעיקרא ולא יהיו עולין לו. תפארת ישראל שם אות טז

¹⁰ שהרי נטמא מתוך טהרה.

¹¹ השנות הראב"ד שם וכתוס' טז: שהקשו מאי קמ"ל דכשנזר בבה"ק אין עולין למניין פשיטא הא אפילו נזיר טהור שנטמא סותר הקודמים וכ"ש בנזיר בטומאה, וגם מה שאומר יצא ונכנס עולין מן המניין הא הטומאה סותרת. והם הבינו דאירי בטומאה שהנזיר מגלח עליה, לכן פירשו רבותינו בעלי התוס' דה"פ דאין הכוונה למניין נזירות אלא למניין הבאת קרבן טומאה, דנזיר טמא כשמביא קרבן טומאה מונה שבעה ימים ובשמיני מגלח ומביא קרבן טומאה וזה שנדר בטומאה אינו מביא קרבן טומאה, יצא והזה וכו' ונכנס עולין לו הימים לימי טומאה שיביא בשמיני קרבן טומאה. אך הרמב"ם פי' על ימי טהרת הנזירות למנין הנזירות דאירי בטומאת בית הקברות או בנזיר שכבר היה טמא שאם נטמא אינו מביא על טומאתו המחודשת.

הלכות הדרף היומי

מסכת נוזר

דף יט:

ג. הריני נוזר מאה יום ונטמא בתחלת מאה יכול יהא סותר ת"ל והימים הראשונים יפלו ... נטמא בסוף מאה

נטמא ביום¹² שנדר או בשני אינו סותר, אלא משלים עליהם אחר שיביא קרבנו¹³, שנאמר (במדבר ו פסוק יב) והימים הראשונים יפלו שנאמר עד שיהיו שם שני ימים ראשונים, לפיכך אם נטמא משלישי והלאה סותר כל הקודמין. ואפילו נטמא ביום מלאת ימי נזרו בסוף היום סתר הכל¹⁴.

ד. מי שנזר נזירות הרבה והשלים את נזירותו ואח"כ בא לארץ ... נוזר בתחלה

נזירות נוהגת¹⁵ בפני הבית ושלא בפני הבית, לפיכך מי שנדר בנזיר בזמן הזה בין בארץ ובין בחוץ לארץ הרי זה נוזר לעולם, שאין לנו בית כדי שיביא קרבנותיו במלאת ימי נזרו.

נזרו חכמים טומאה על אדמת חוץ לארץ, ומשום כך אין הנזירות¹⁶ נוהגת אלא בארץ ישראל, ואסור לנזר בחו"ל מדרבנן כשם שאסור לנזר בבית הקברות¹⁷. ואם עבר ונזר כל זמן שהוא בחוזה לארץ¹⁸ הרי זה אסור לשתות

¹² רמב"ם שם הלכה ג

¹³ אולם בירושלמי פ"ג ה"ה בסופו מוכח בהדיא דכיון שאינו סותר כל שכן שאינו מביא קרבן טומאה וצ"ע. לקומי הלכות ט. בזבח תודה

¹⁴ דרבינו השמיט רבינו הברייתא דנטמא בסוף ק' יכול יהא סותר ופסק בהפך מהך ברייתא שאף דפסק כר' אליעזר בימים שבתחילת הנזירות היינו מכת ריבוי דימים ויפלו כמ"ש בגמ' אך בימים אחרונים פסק כחכמים משום דאין כאן הכרח להך דרשא וברף מ"ז אמרו בנמרא קסבר ר"א כל אחר מלאת שבעה סותר מדקאמר קסבר ר"א משמע דאנן לא קי"ל הכי וכ"כ רבינו שם בפ"י המשנה שהלכה כחכמים בכל זה עיין עליו ובאידך מתניתין דמי שנזר בבית הקברות וכו' דקתני ר"א אומר לא בו ביום וכו' פסק כר"א עיין שם מסכים הולך למ"ש בחיבורו שוב זכיתי ומצאתי להתוס' יום טוב ז"ל שכתב בן אלא שקיצר הרבה עיין עליו. מעשה רקח וכ"כ בלקומי הלכות ט. עין משפט א ב

¹⁵ רמב"ם שם פרק ב הלכה ב

¹⁶ רמב"ם שם הלכה כא

¹⁷ מרכבת המשנה שם.

¹⁸ רמב"ם שם הלכה כב

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נוזר

יין ולהטמא למתים¹⁹ ולגלה, וכל דקדוקי נזירות עליו אף על פי שאין ימים אלו עולין לו²⁰, ואם עבר ושתה או גלה או נגע במת וכיוצא בנגיעה לוקה.

ומי שנזר בחוצה לארץ, כדי שלא יוסיף בכל שעה שנמצא בחו"ל טומאה על טומאתו בשהייתו שם, קונסין אותו²¹ ומחייבין אותו לעלות לארץ ישראל²², ולהיות נזיר בארץ ישראל כמנין הימים שנזר.

לפיכך ו"א²³ שגם מי שנדר בזמן הזה בחוצה לארץ, אע"פ שכולנו טמאי מתים כופין אותו, אם יש בנו כח לכופו²⁴, לעלות לארץ ישראל, כדי לא להוסיף טומאה על טומאתו בכל שעה שנמצא בארץ העמים²⁵, ולהיות נוהג שם נזירות עד שימות, או עד שיבנה המקדש ויביא קרבנותיו במלאת ימי נזרו. לפיכך מי שנדר בזה"ז בח"ל כופין אותו לעלות לא"י. וי"א²⁶ שאין כופין אותו. והעיקר כדיעה ראשונה²⁷.

¹⁹ גם לראב"ד פרק ה הלכה טו שבנטמא אין איסור ליטמא עוד הכא מדאורייתא אסור ולוקה שהרי אינו אלא טמא מדרבנן, וגם אם נטמא מדאורייתא ולדעת הרמב"ם שם הלכה טז אסור לו להוסיף טומאה על טומאתו. "נטמא למת פעמים הרבה אף על פי שהוא חייב מלקות על כל אחת ואחת לשמים אין בית דין מלקין אותו אלא אחת"

²⁰ שהרי טמא הוא בטומאת ארץ העמים וקונסים מאותו שימנה שוב כדלהלן.

²¹ בכסף משנה הלכה כהקשה לא ידעתי מנין לו אדרבה שנינו במשנה שהילני המלכה נדרה נזירות שבע שנים והשלימה נזירותה ואח"כ עלתה לארץ ואם כדברי רבינו למה לא חייבוה שתעלה לארץ ואפשר שלא ידעו חכמים בנזירותה עד שעלתה לארץ, או אפשר שהיתה צריכה לעמוד אותם שנים בח"ל מפני תיקון המלכות, אי נמי אפשר שלא עלתה לארץ אלא מפני שחייבוה לעלות.

²² בכס"מ ובאחרונים הבינו שקונסים אותו מיד, אולם במרכבת המשנה כתב שמן הדין חייב לעלות מיד שלא ישהה בטומאת נושה של ארץ העמים שהרי הוא כנזור בבית הקברות שאסור לשהות שם, ועיין מעשה רקח שכתב להיפך שאפשר כונת הרמב"ם שקונסים מאחר שסיים מנין הימים שנזר שיעלה ויעשה שוב בא"י ובכך מיושב הקושיא מהילני המלכה.

²³ דעת הרמב"ם שם כא

²⁴ ספר החינוך פרשת נשא מצוה שעד

²⁵ שכל מאי דאפשר לן לתקוני מתקנינן והואיל וגזרו טומאה על ארץ העמים נמצא כל שעה שהוא בחו"ל מוסיף טומאה על טומאתו וא"כ יש הפרש בין א"י לחו"ל והלא מודה הרב שמי שנזר בנוזר שאסור ליטמא למתים אף על גב דכולנו טמאי מתים וכי מפני שנטמא בטומאה אחת יהיה מותר ליטמא בטומאה אחרת ומשום הכי כופין אותו לעלות לא"י שלא יוסיף טומאה בכל שעה. רדב"ז וכ"כ כס"מ הלכה כ ליישב דברי הרמב"ם מהשגת הראב"ד

²⁶ השגת הראב"ד שם שהקשה למה כופין אותו לעלות ולמנות וכי יש שם טהרה והלא כלנו טמאין טומאת מת ואין כאן הפרש בין א"י לחו"ל ואסור להזיז בכל מקום. והראב"ד אפשר הוא לשיטתו פרק ה הלכה טו, שבנטמא אין איסור ליטמא עוד, ולא שייך תוספת טומאה מצד שהייתו בארץ העמים, ואינו כדן שוהה בבית הקברות, והרמב"ם לשיטתו שם ובהלכה טז שיש בכלך איסור. ועיין ערוך השולחן העתיד הלכות נזירות סימן ז סעיף יט שתי' והרמב"ם סובר כיון דבזמן הבית גזרו שיעלה לא"י אין לנו כח לבטל עתה גזירתם דהוה דבר שבמניין ואף שבטל הטעם מ"מ הגזירה לא בטלה, והולך הרמב"ם לשיטתו בפ"ב מממרים דאין ב"ד יכול לבטל וכו' אפילו בטל הטעם, והראב"ד לשיטתו שם דכשבטל הטעם בטלה הגזירה. כן נלעד ברור עם שהמפרשים לא ירדו לזה ע"ש.

²⁷ שכדעת הרמב"ם כן דעת החינוך שם וסמ"ג רמג וכ"כ רבינו ירוחם – תולדות אדם וחיה נתיב יד חלק ז דף קיד טור א ובערך לחם יו"ד רלט בהל' נזירות, אמנם עיין ש"ך יו"ד רלט כח שמשמע שלא הכריע.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נזיר

י"א²⁸ שבזמנינו אסור להזיר בכל מקום גם בארץ ישראל, כיון שכולנו טמאי מתים²⁹, מלבד נזירות שמשון, שלא נאסר בה לטמאות למתים.

²⁸ השגות הראב"ד שם

²⁹ בכ"מ הלכה כ כתב איני יודע למה אסור להזיר עכשיו בא"י שאע"פ שאנו טמאי מתים אם אחר שנזר יזהר מלטמא למת מה איסור יש בזה עכ"ל. ועיין באורח מישור הלכה כא שם דודאי אי נזר והוא בבית הקברות או כבר נטמא במת ודאי יש איסור לנזור ואי אתרו ביה לא תנזור מלקין אותו א"כ עכשיו שכולנו טמאי מתים ודאי אסור לנזור בכל מקום זולת נזירות שמשון דמותר לטמא למתים מותר לנזור מ"מ יש ליישב דברי הרמב"ם דאיהו כתב הכל ע"פ דין הש"ס ולא איירי מזה שעכשיו אנו כולנו טמאי מתים ובודאי אף בזמן התלמוד בימי תנאים ואמוראים היו להם עדיין אפר פרה שהיו יכולין לטהר אותם מטומאת מת ובודאי גם כוונת הרמב"ם אם עכשיו כולם טמאי מתים אסור לנזור בכל מקום זולת נזירות שמשון ופשוט הוא ולא הוצרך לכותבו ולא איירי מזה אלא אם טהור הוא כתב דינו דבהו"ל אסור לנזור משום דנטמא בארץ העמים.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>